

ZOT VAN (net)WERKEN

WAT LEREN WE UIT BELGIË?

Netwerkzorg:

welke lessen leren
we uit onderzoek?

Over België

...

`k Heb getwijfeld over België
Omdat iedereen daar lacht
`k Heb getwijfeld over België
Want dat taaltje is zo zacht

`k stond zelfs in dubio
Maar ik nam geen enkel risico
`k heb getwijfeld over België
`k stond zelfs in dubio
Maar ik nam geen enkel risico
`k heb getwijfeld over België

België
België
België
België

[Home](#) | [Nieuws](#) | België heeft hoogste aantal ziekenhuisbedden voor psychiatrische zorg in Europa

België heeft hoogste aantal ziekenhuisbedden voor psychiatrische zorg in Europa

06-11-19

#GGZ

BRUSSEL 09/10 - België heeft 136 ziekenhuisbedden voor psychiatrische zorg per 100.000 inwoners. Dat is het hoogste aantal in Europa. Dat blijkt uit cijfers uit 2017 van het Europese statistiekbureau Eurostat.

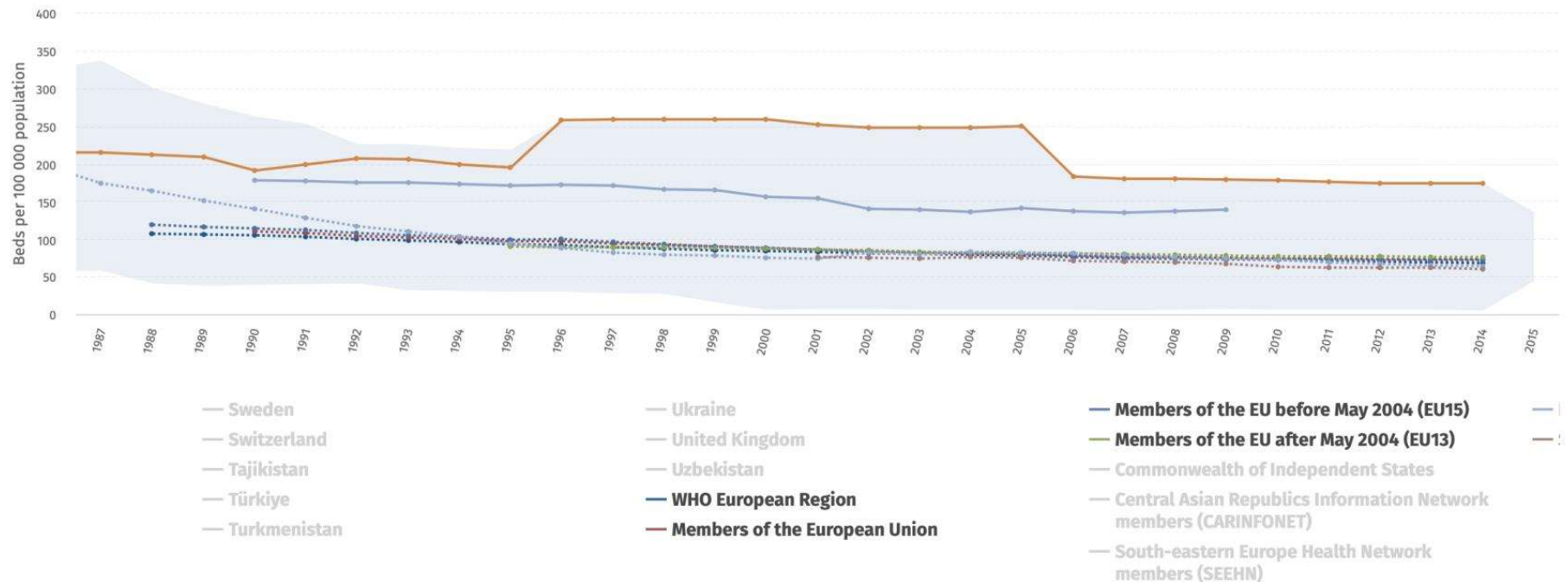

In 2017 waren er 69 ziekenhuisbedden voor psychiatrische zorg per 100.000 inwoners in de EU. Dat komt overeen met 14 procent van alle ziekenhuisbedden.

België heeft met 136 ziekenhuisbedden voor psychiatrische zorg het hoogste percentage, gevolgd door Duitsland (128) en Letland (125). Italië heeft het laagste aantal: 9 bedden voor psychiatrische zorg per 100.000 inwoners, gevolgd door Cyprus (21) en Ierland (34).

Eurostat maakte de cijfers bekend naar aanleiding van de Werelddag voor Geestelijke Gezondheid die plaats vond op 10

Psychiatric hospital beds per 100 000

Geert Van Hootehem & Ezra Dessers (red.)

Een kijk op de veranderende GGZ-omgeving

ONBEZORGD

Naar een geïntegreerd gezondheidssysteem

acco

KU LEUVEN

HVA

VERKENNING Belgisch GGZ- LANDSCHAP

- Historisch gegroeide grote regionale verschillen zorgaanbod
- De facto sterk aanbod gerichte oriëntatie
 - “De zorgnood staat helemaal NIET Centraal”
- Financiering sociale zekerheid en dus:
- Grotendeels federaal georganiseerd
- Grote keuzevrijheid zorgvrager en –gever
 - “veel voordeuren maar voordeur bepaalt wat er gebeurt”*
- ...

VERKENNING Belgisch GGZ-LANDSCHAP (2)

Bevraag de dogmatische specialisatie in Care & Cure

- Tussen medisch, zorg en welzijn
 - Tussen somatisch en geestelijke gezondheidszorg
 - (Tussen de zuilen)
 - Tussen de financieringsbronnen
 - Tussen de lijnen
 - Tussen de afdelingen
 - Tussen de beroepen
- Organiseert schaarste
 - Zorgt voor over én onderservice
 - Zorgt voor conflicten
 - Creëert stress en burn-out

GGZ-
ONTWIKKELINGEN?

LEES

Ggz uit de knel

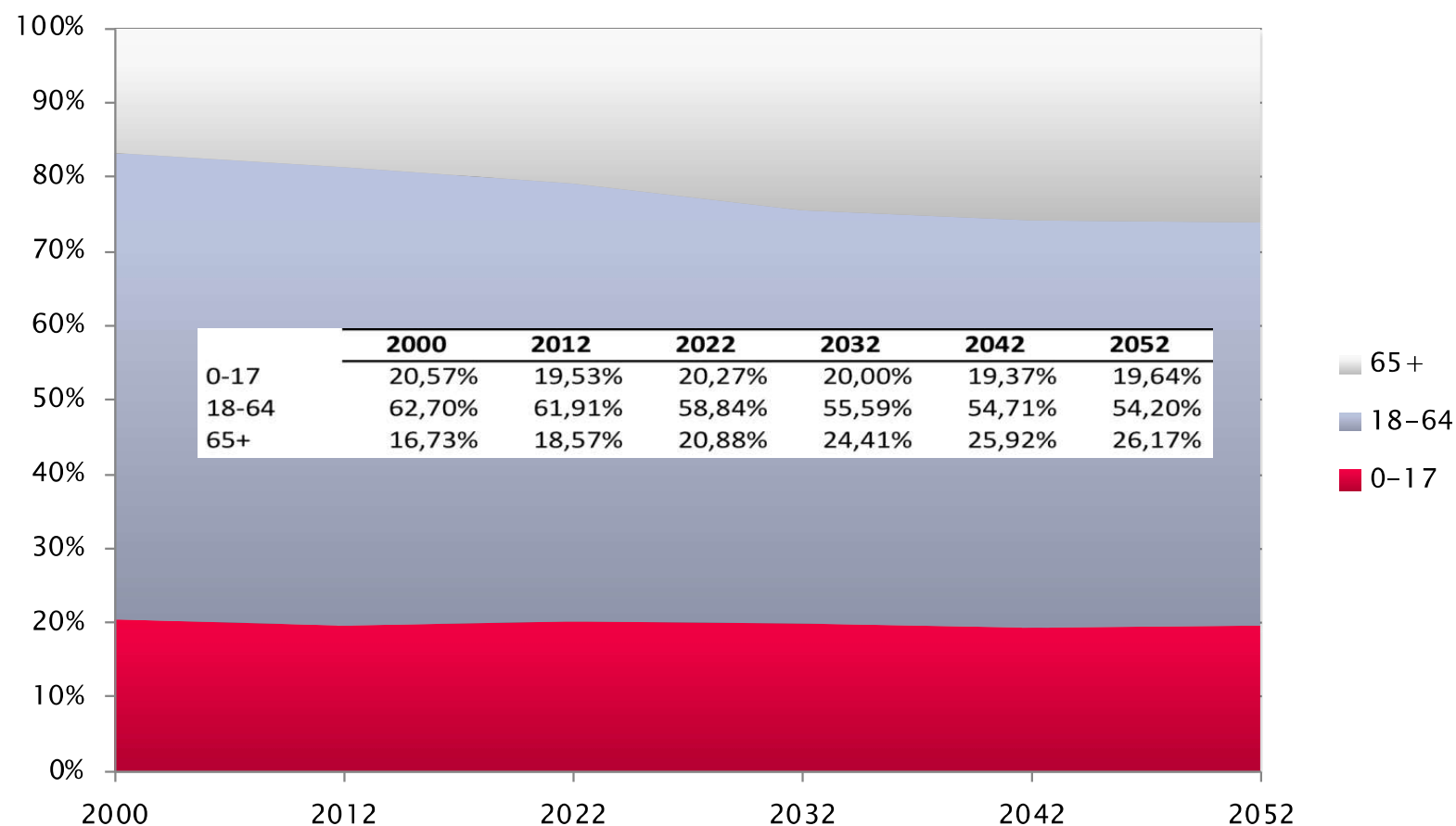
Verkenning van mogelijkheden
en valkuilen van het actuele
hervormingsnarratief

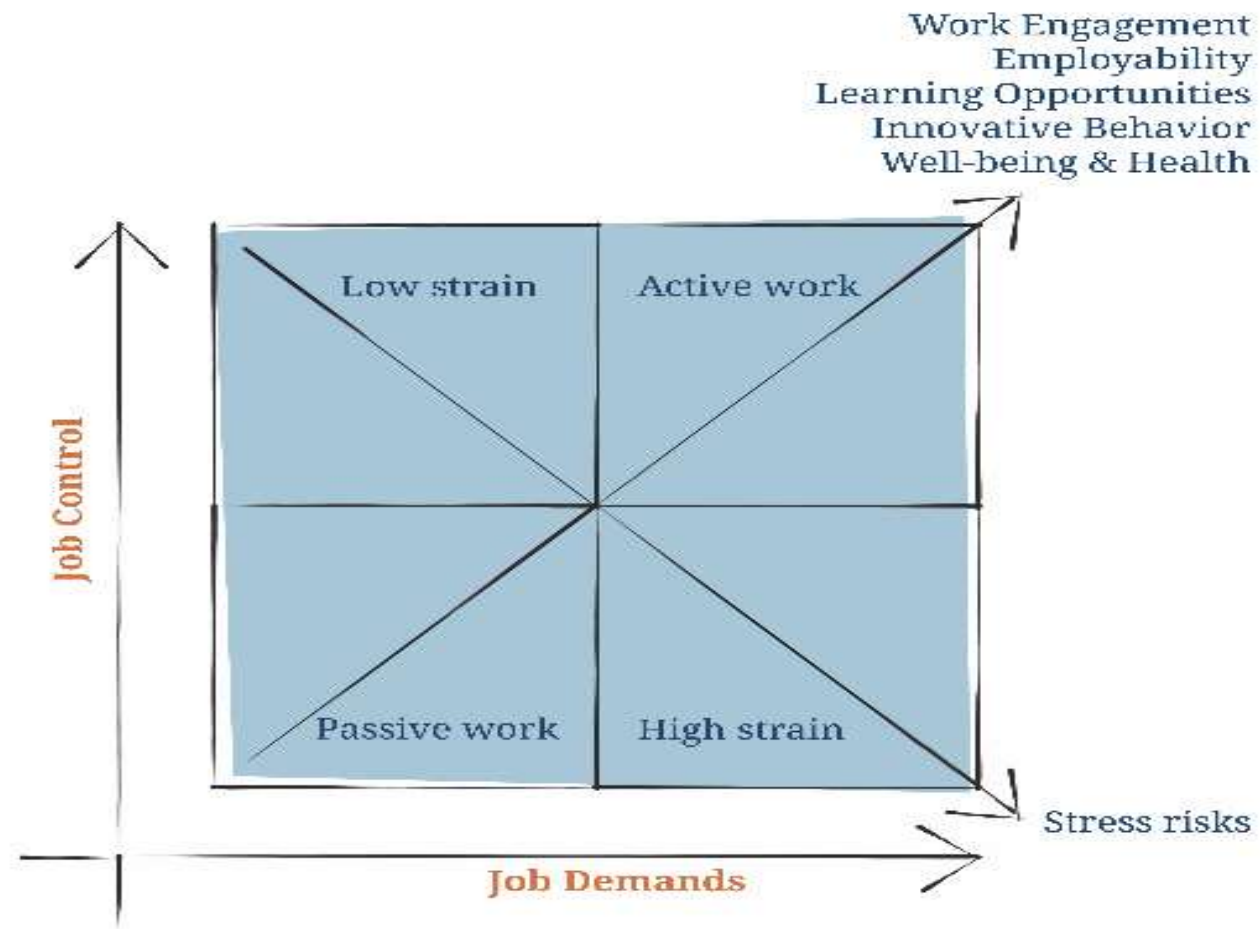
Uitdagingen op de arbeidsmarkt

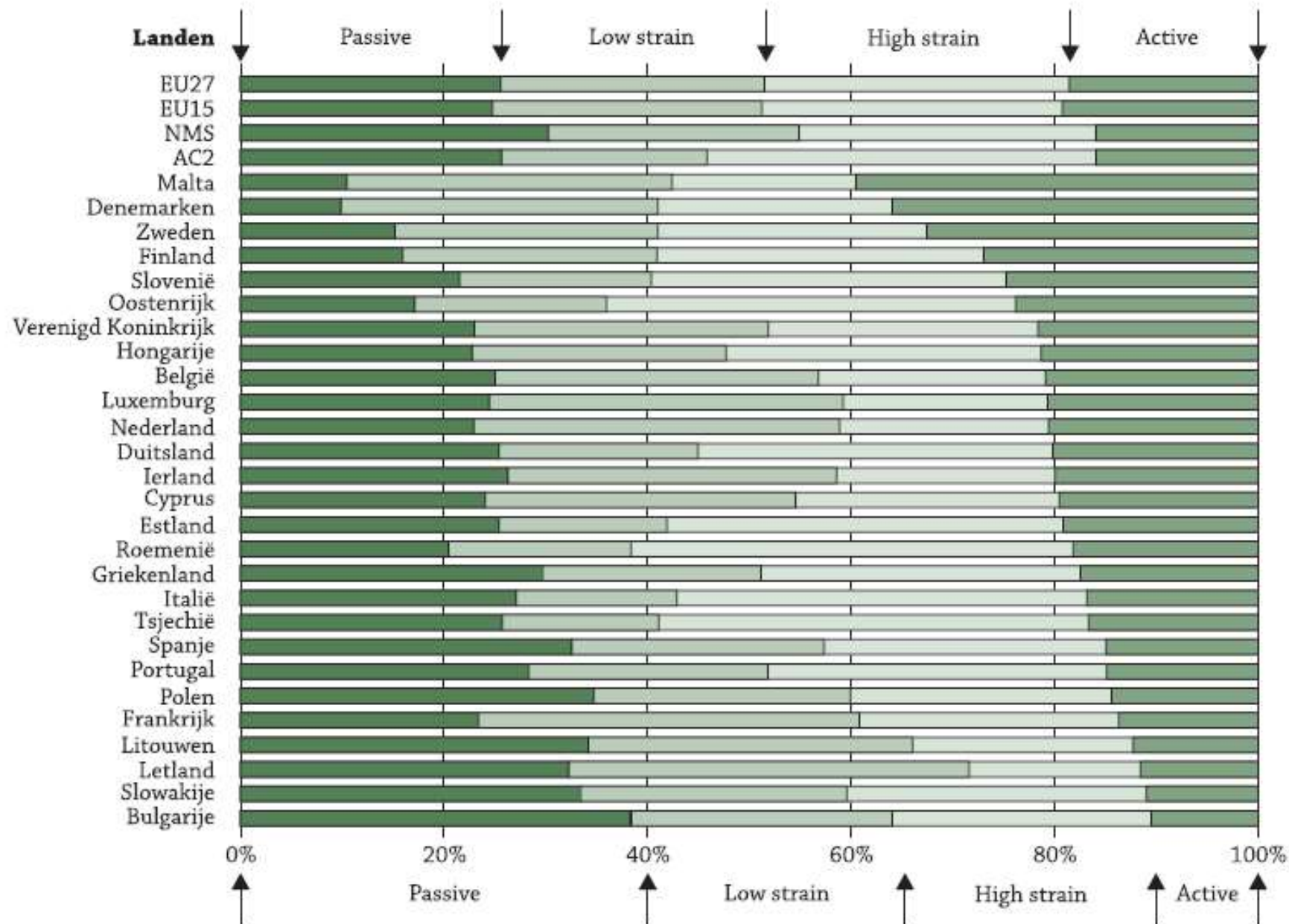

Het verloop van de bevolking

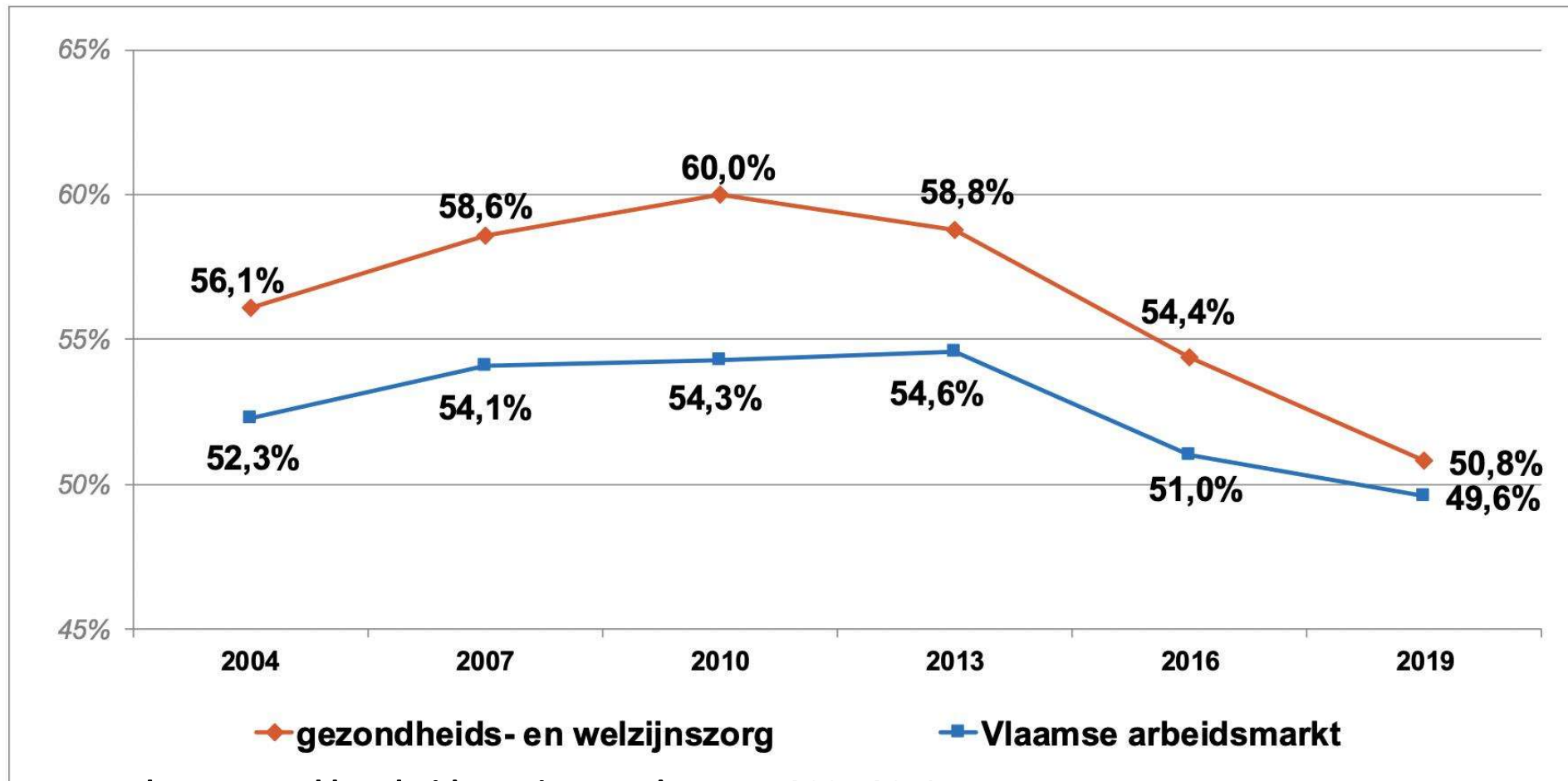

Het 'JOB DEMAND-CONTROL'-Model (KARASEK, 1979)

Evolutie werkbaarheidsgraad in de zorg- en welzijnssector (Vlaanderen)

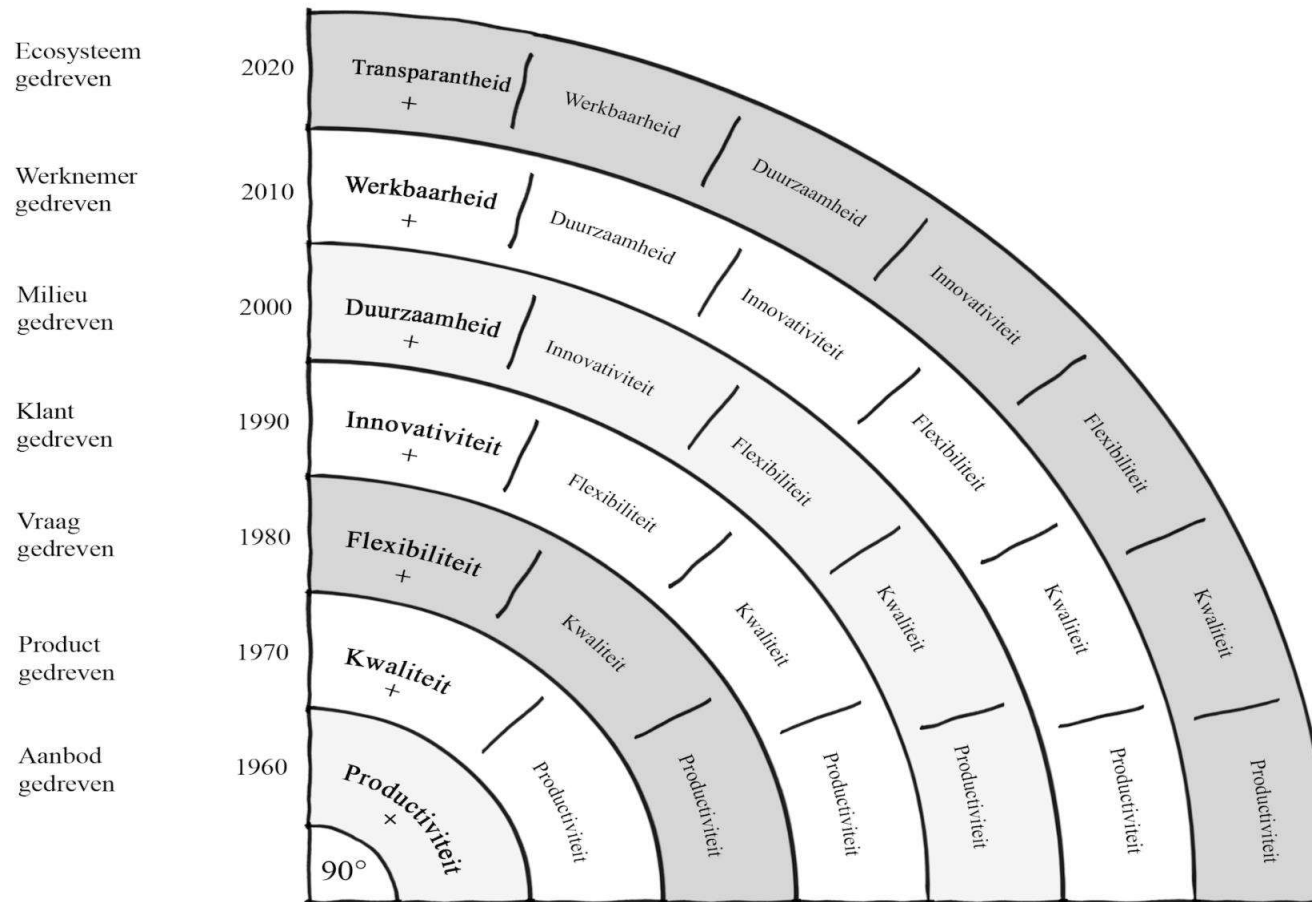
Bron: Vlaamse Werkbaarheidsmonitor Werknemers 2004-2019

Hoe komt dat?

Een (GGZ)zorgomgeving in beweging

ORGANISATIE ORIENTATIE

DIRK DE WACHTER
**BORDERLINE
TIMES**
HET EINDE
VAN DE
NORMALITEIT

**Psy
cho
pol
iti
ek**

Byung-Chul Han

neoliberalisme en de nieuwe
machstechnieken

Paul Verhaeghe
Identiteit

drie essays

**De ver
moeide
samen
leving**

Byung-Chul Han

De transparante samenleving
De terugkeer van Eros

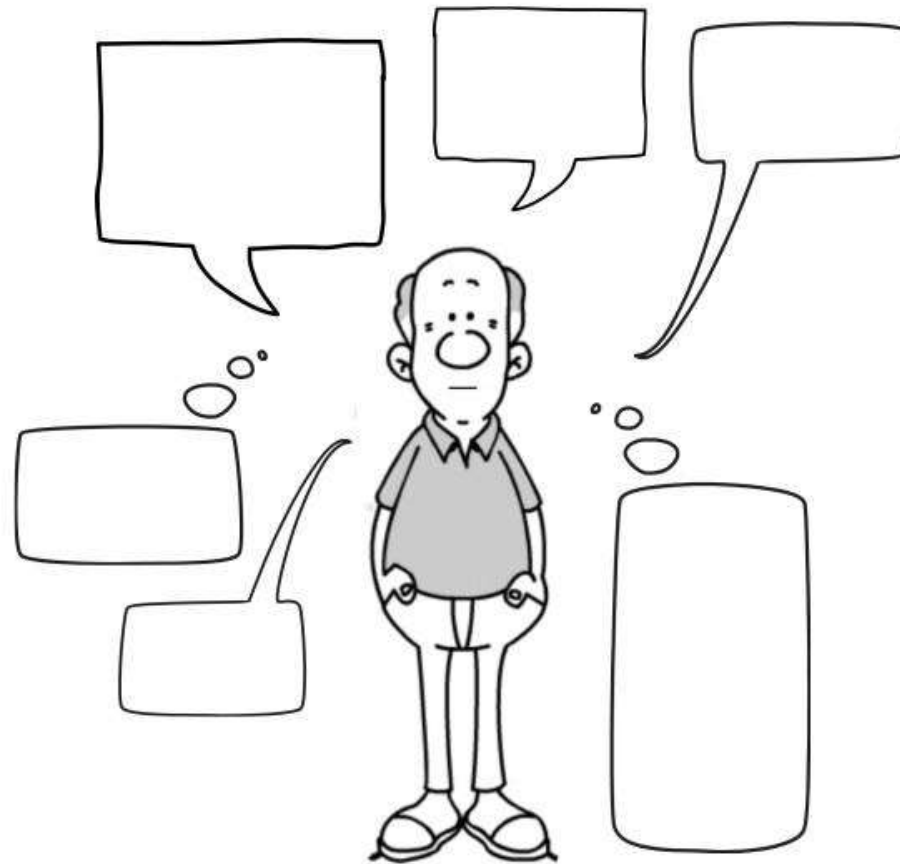
De nieuwe
eier van de
Duitse
filosofie
BT DOL

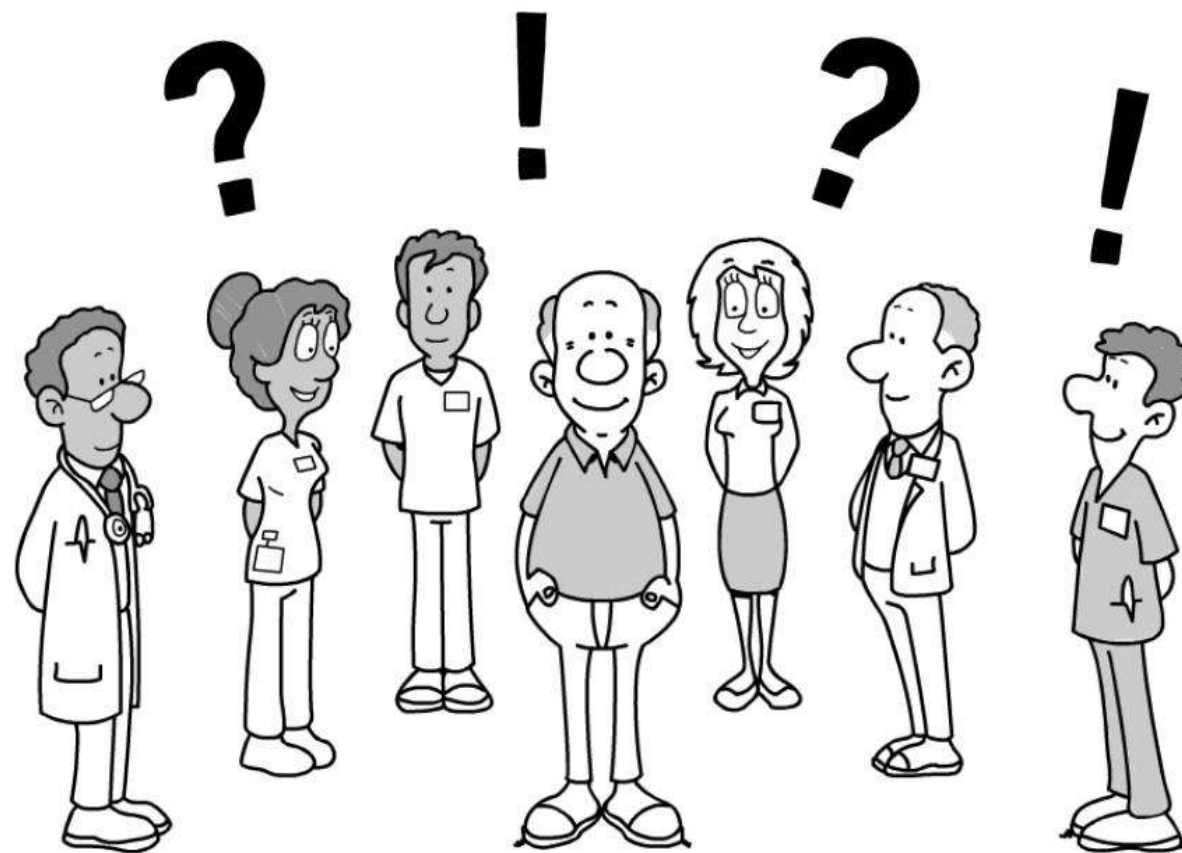
van genep
amsterdam

A 3D rendered image of a maze. The walls of the maze are dark grey, and the floor is a lighter grey. A path leads from the foreground towards a bright, glowing white exit at the far end of the maze. A small, blue, stylized human figure is walking along this path, away from the viewer and towards the exit. The text "Terug naar de bedoeling" is overlaid in white on the left side of the image.

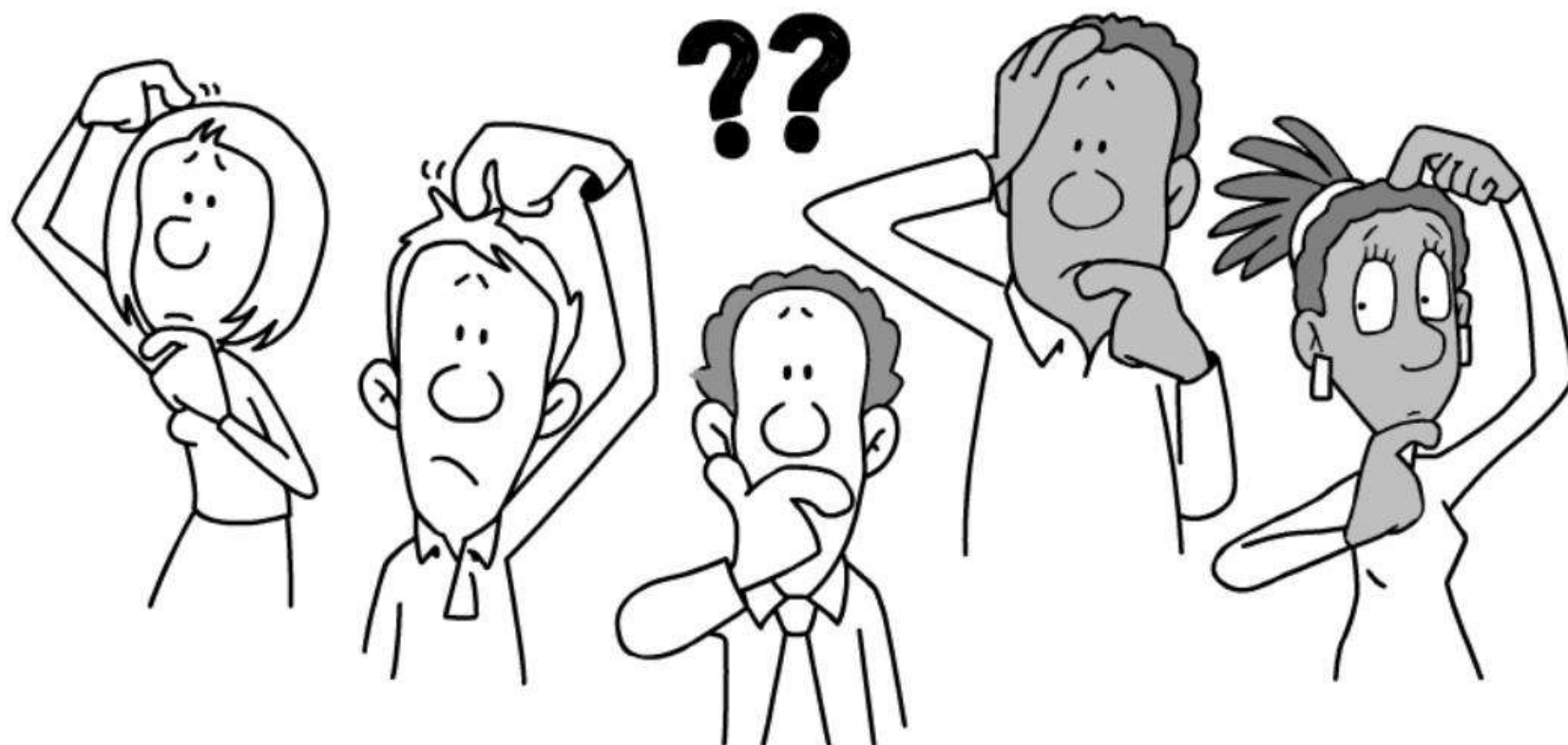
Terug naar de bedoeling

ZORGVRAAG / ZORGNOOD

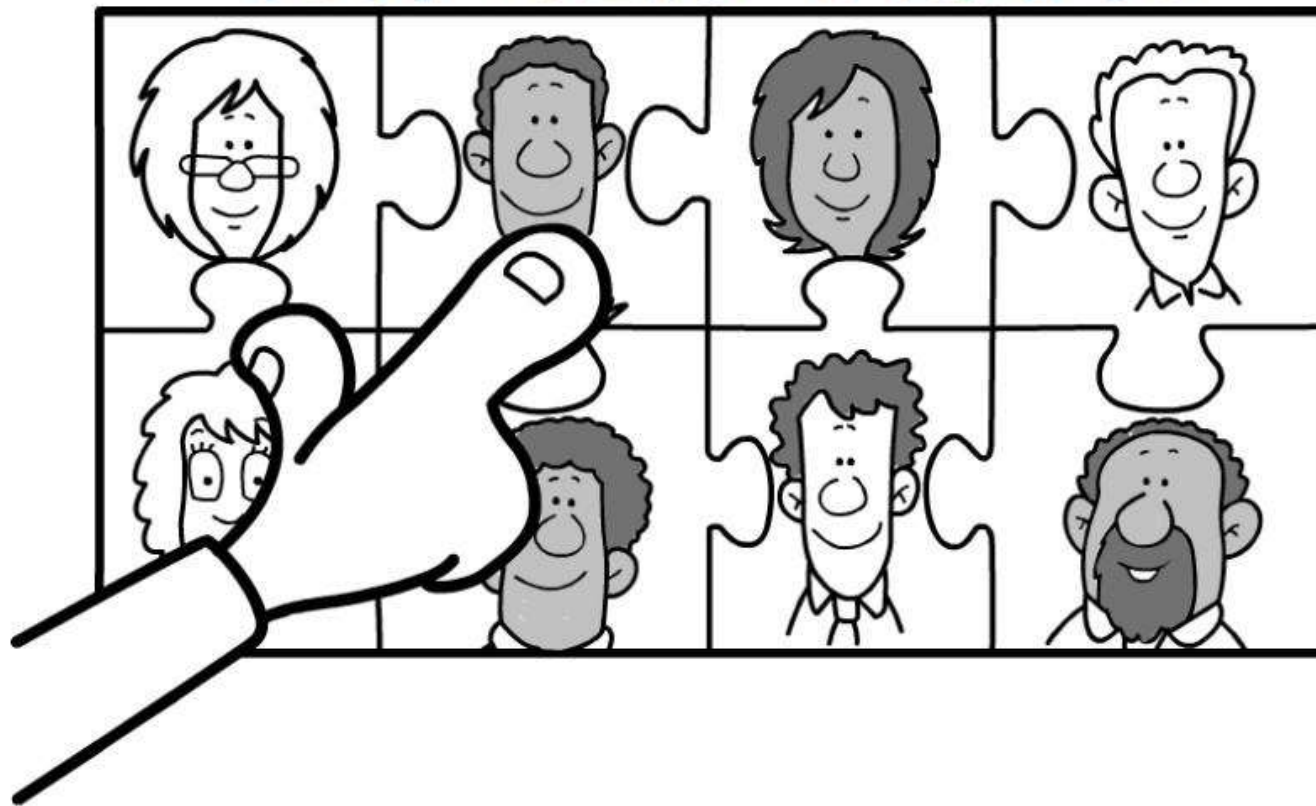

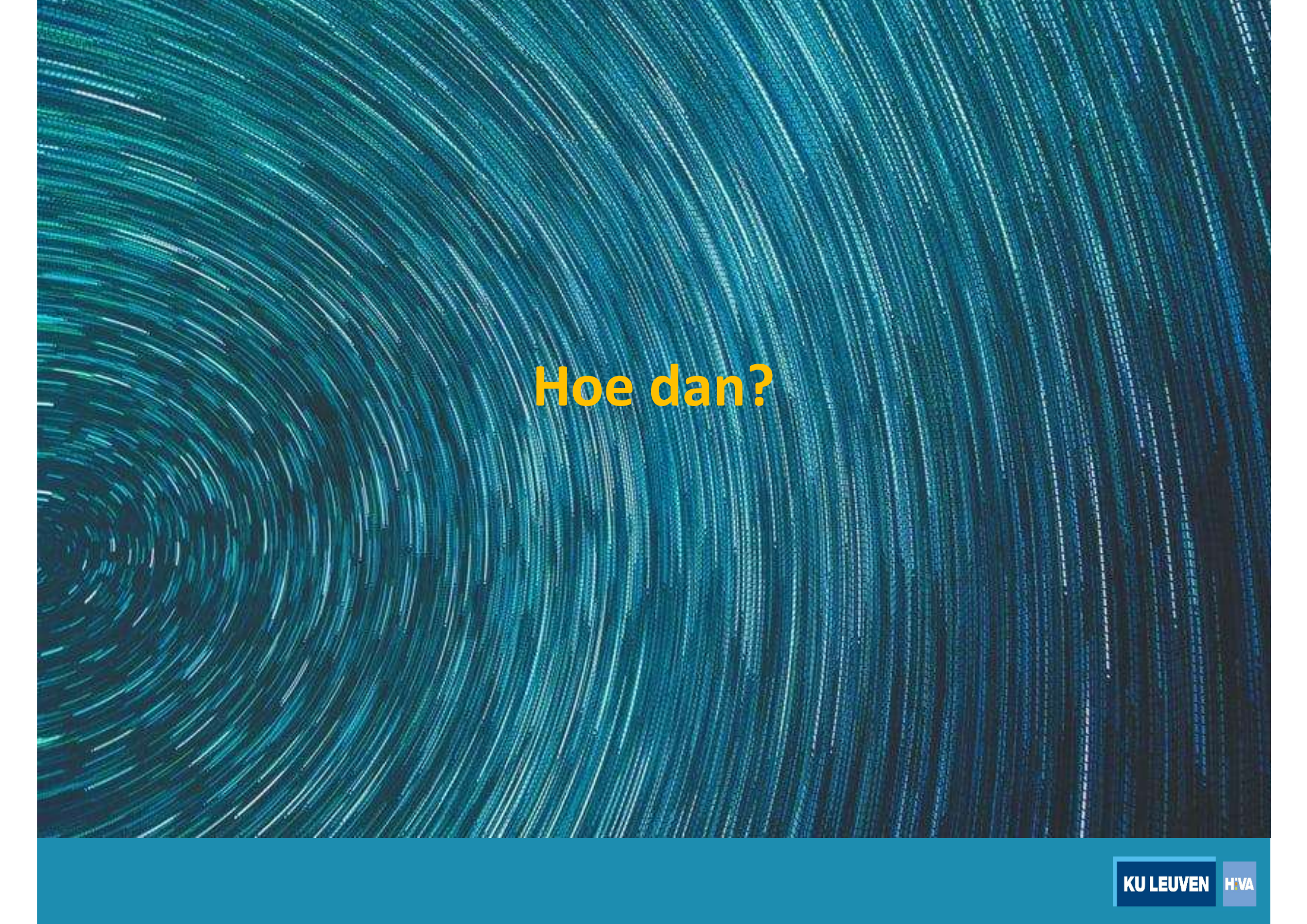

SAMENWERKINGSVRAAG

NETWERK / ORGANISATIE ONTWERPVRAAG

Hoe dan?

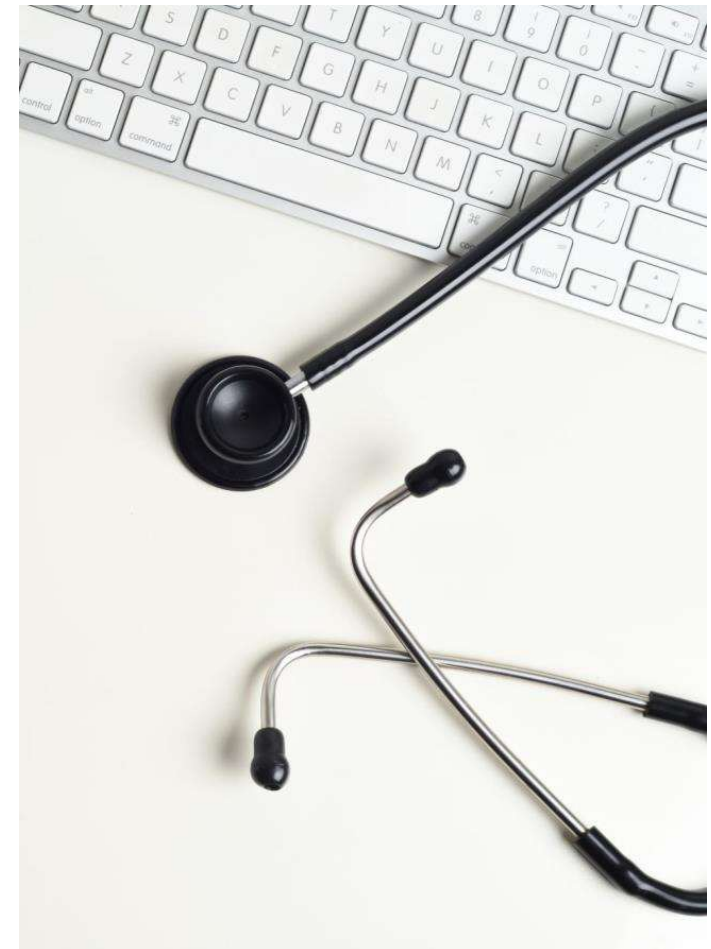
GEÏNTEGREERDE
GGZORG DOE JE
ZO ...

Vertrek van het (sociale) waarde toevoegende
proces:

Enkele ankerpunten in de Belgische GGZ-geschiedenis:

Netwerken van bovenop en onderuit

- 2002: Gemeenschappelijke verklaring van de ministers van Volksgezondheid inzake toekomstig beleid GGZ → creatie Task Force rond uitgangspunten: zorg op maat; continuïteit; vraaggestuurde zorg; zorg zoveel als mogelijk in natuurlijk leefmilieu cliënt
- 2007: Therapeutische projecten – nadruk op zorgcircuits en netwerken
- 2010: Oproep projecten art. 107 voor leeftijdsdoelgroep (jong)volwassenen (16-65j)
- 2012: Aanvullende gemeenschappelijke verklaring → focus op K&J, duidelijke en coherentie visie
 - Advies 'Uitbouw van een GGZ-programma voor K&J' NRZV 2011
 - Rapport 'Organisatie van GGZ voor K&J' KCE 2011
- 2015: Start provinciale netwerken Nieuw Beleid GGKJ (0-23j)
 - Gids met Nationaal Plan 2015 -2020
 - Bouwt voort op kader en ervaringen van art. 107

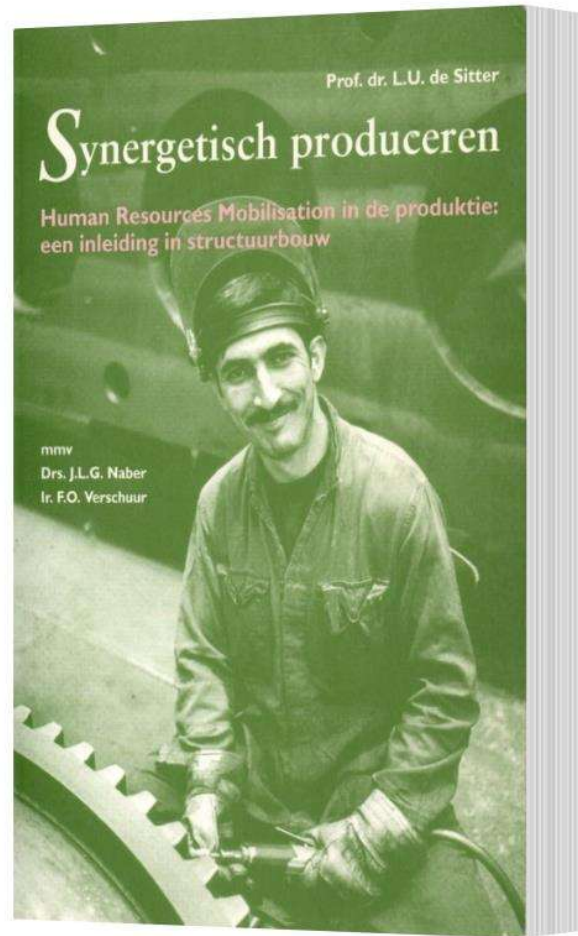

Enkele observaties vanuit het koekoeksnest

- Steun overheid sterk op governance gericht én niet op redesign zorg
- Aanvankelijk enthousiasme gaat over in (on)terechte frustratie
- Tweede adem is terecht gevonden
- Groeiende inzichten
- Politieke vraagstukken (én oplossingen) domineren
- Kloof tussen professionals en bestuurders
- Successen op het terrein, experimenten, lokaal, zorgverstrekkers
- Optimale oplossingen op suboptimaal niveau
- ...

Niets zo praktisch als een goede theorie ...

Ontwerpgerichte onderzoeksinterventies

- **Opleiding inzake structuren en systemin team sleutelfiguren netwerk**
- Missie-, visie- & strategiebepalingen netwerken volwassenen én kinderen & jongeren
“Lang leve de divergentie”
- Fusie langdurige zorg en beschut wonen
- Design netwerkkrisiszorg
- Design netwerkgezinszorg
- Design centrum verslavingszorg
- Design psychiatrische afdeling algemeen ziekenhuis
- Design psychiatrisch ziekenhuis
- ...

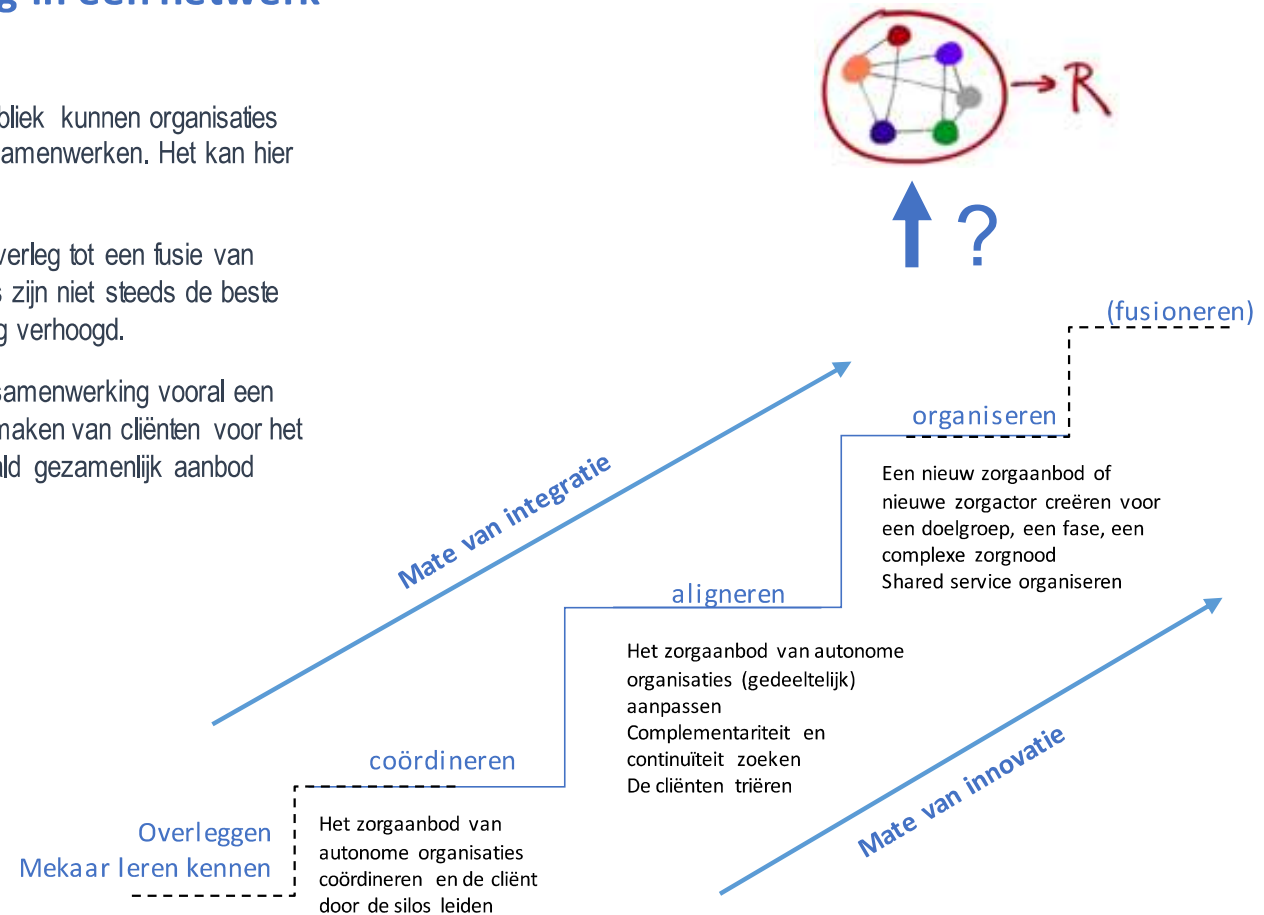
• **MAAR GEEN NETWERKDESIGN ☹**

Organisatie van de (GG)zorg in een netwerk

Naargelang de opdracht, zorgvraag of doelpubliek kunnen organisaties in een netwerk op een verschillende manier samenwerken. Het kan hier een én én verhaal zijn, geen of of.

De samenwerkingsvormen gaan van louter overleg tot een fusie van organisaties of delen van organisaties. Fusies zijn niet steeds de beste oplossing, omdat het vaak de complexiteit nog verhoogd.

Opties langs deze "trap" verkend worden: is samenwerking vooral een kwestie van "warme overdracht" en wegwijs maken van cliënten voor het vervolg van een traject, of wordt er een bepaald gezamenlijk aanbod gecreëerd met andere partners?

© Christiane Sels & Prof. Dr. Geert Van Hootegeem

KEEP YOUR COINS.

I WANT
CHANGE

30